

Ramathibodi Burn Team

พ.ว กีญาพัตร นพสิทธิสุภพงษ์

การดูแลผู้ป่วยบาดแผลไหม้ต้องใช้องค์ความรู้ที่มีความซับซ้อน และต้องมีความเข้าใจในสภาวะจิตใจของผู้ป่วย เนื่องจากผู้ป่วยได้เผชิญเหตุการณ์ที่ต้องสูญเสียภาพลักษณ์แบบกะทันหัน และสร้างความเจ็บปวดต่อร่างกายเป็นอย่างมาก การทนทุกข์ทรมานต่อเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ความวิตกกังวลที่มีผลกระทบจากอุบัติเหตุ ความวิตกกังวลต่อครอบครัว ต่อหน้าที่การงาน ต่อความรับผิดชอบที่ต้องหยุดลงอย่างฉับพลันโดยไม่มีการตั้งรับ และความเจ็บปวดที่เกิดขึ้น ดังนั้นในทุกๆวันของการให้การพยาบาลผู้ป่วยบาดแผลไหม้ นอกจากการสนับสนุนการหายของบาดแผล การทำแผล การส่งเสริมโภชนาการแล้ว การเข้าใจสภาวะจิตใจของผู้ป่วยในแต่ละวันเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ทีมผู้ให้การดูแลรักษาต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง และพึงระลึกเสมอว่า

“ ความซับซ้อนทางการแพทย์ เป็นสิ่งที่ยากจะเข้าใจแก่บุคคลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการรักษาโรคที่ไม่ได้ เป็นที่แพร่หลาย เป็นโรคที่ต้องได้รับการดูแลด้วยทักษะเฉพาะทางการให้ข้อมูลแนวทางการรักษาที่สามารถ เข้าใจได้ ในทุกกลุ่มของผู้รับฟังเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งและเป็นทักษะสำคัญที่ทีมผู้ให้การดูแลรักษาพึงมี “

ในภาวะฉุกเฉินของผู้ป่วยบาดแผลไหม้ จำเป็นต้องมีทีมสหสาขาวิชาชีพร่วมดูแล เนื่องจากบาดแผลไหม้ส่งผลกระทบต่อร่างกายในหลายระบบ และเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน จำเป็นต้องมีการเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนอย่างใกล้ชิด ผู้ป่วยจึงต้องได้รับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตหรือกึ่งวิกฤต ซึ่งอาจทำให้ผู้ป่วยและญาติ เกิดความวิตกกังวลเพิ่มมากขึ้น ทั้งข้อจำกัดในการเข้าเยี่ยม และสิ่งแวดล้อมในสถานพยาบาลที่ไม่คุ้นเคย การสร้างความไว้วางใจทั้งจากผู้ป่วยและญาติเป็นข้อสนับสนุนหนึ่ง ที่จะทำให้นโยบายการดูแลรักษาประสบความสำเร็จ

นอกจากนั้นแล้วการพัฒนาแนวทางการรักษา แนวทางการให้การพยาบาล เป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นอย่างไม่หยุดนิ่ง โดยการตั้งเป้าหมายในทีมผู้ให้การดูแลรักษาเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยยึดผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลางในการดูแลรักษาผู้ป่วยบาดแผลไหม้ทั้ง 3 ระยะ ซึ่งแต่ละระยะของการดูแลรักษาจะมีเป้าหมายในการดูแลรักษาที่แตกต่างกัน

Ramathibodi Burn Team

การเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยและญาติในทุกๆระยะของการดูแลรักษาเป็นสิ่งจำเป็น ในระยะของการสนับสนุน การหายของบาดแผล การดูแลโภชนาการ และการทำหัตถการ เช่น การทำ Debridement , Split Thickness Skin Graft เป็นต้น การป้องกันผลกระทบจากการหายของบาดแผล ป้องกันการเกิดข้อยึดติด ป้องกันการเกิดแผลพุพอง ล้วนแล้วต้องอาศัยทีมสหสาขาวิชาชีพ การส่งต่อข้อมูลระหว่างทีมเพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยในทุกๆระยะ

การป้องกันการเกิดข้อยึดติดสามารถทำได้ตั้งแต่ระยะวิกฤตจนถึงระยะฟื้นฟู โดยเริ่มจาก Functional Dressing เพื่อกระตุ้นให้ผู้ป่วยสามารถเคลื่อนไหวบนเตียงได้สะดวก โดยลดการพันแผลผ่านข้อต่อกระดูก หรือในรายที่ผู้ป่วยสามารถ Ambulate ได้ จะช่วยให้ผู้ป่วยสามารถเริ่มต้น โปรแกรมการออกกำลังกายเพื่อป้องกันข้อยึดติดได้เร็วยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการดูแลรักษาผู้ป่วยบาดแผลใหม่ คือ การให้ผู้ป่วยสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคม ได้ใกล้เคียงเดิมมากที่สุด ผลกระทบของบาดแผลใหม่นอกจากการสูญเสียภาพลักษณ์แล้ว ยังทำให้การใช้ชีวิตประจำวัน เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการเกิดข้อยึดติดและแผลพุพอง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต รวมทั้งการดูแลตนเองภายหลังจากการหายของบาดแผลใหม่ยังคงมีความยุ่งยากและอาจขัดต่อชีวิตประจำวันเดิมของผู้ป่วย เช่น การห้าม โดนแสงแดด เนื่องจากจะทำให้แผลที่หายแล้วมีสีคล้ำได้มากกว่าผิวหนังเดิม อาการคันจากการหายของบาดแผลใหม่ การดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดแผลพุพอง และการฝึกกายภาพในผู้ป่วยที่มีการสูญเสียอวัยวะ หรือมีข้อยึดติด เป็นต้น

ดังนั้นการวางแผนก่อนการจำหน่ายผู้ป่วยของทีมผู้ดูแลรักษาจึงเป็นแนวทางสำคัญ ที่จะช่วยให้ผู้ป่วยสามารถ กลับสู่สังคมเดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การรวบรวมปัญหาของผู้ป่วยแต่ละรายต้องคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ในทุกๆระยะของการรักษาบาดแผลใหม่ ทีมผู้ดูแลรักษาสามารถที่จะเชื่อมโยงปัญหาที่จะส่งผลกระทบในระยะยาว แก่ผู้ป่วย โดยวางแผนการดูแลร่วมกันภายในทีม และให้ข้อมูลเกี่ยวกับแผนการดูแลผู้ป่วยแก่ญาติเป็นระยะ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมแก่ผู้ดูแลผู้ป่วย ซึ่งอาจรวมไปถึงการปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมที่ผู้ป่วยเคยอยู่อาศัยให้สอดคล้องกับ สภาวะของผู้ป่วย

Ramathibodi Burn Team

การดูแลหลังการหายของบาดแผลไหม้ จำเป็นจะต้องส่งเสริมให้ผู้ป่วยและครอบครัวเห็นถึงความสำคัญของ
ข้อปฏิบัติ และเสริมสร้างกำลังใจให้แก่ผู้ป่วยและครอบครัวในการร่วมมือกันในการดูแลตนเอง เพื่อให้คุณภาพชีวิต
ของผู้ป่วยกลับมาใกล้เคียงเดิมให้มากที่สุด